

XII. COMPTES ECONÒMICS DE L'AGRICULTURA

1. COMPTES ECONÒMICS DE L'AGRICULTURA DE L'ANY 2021

L'anàlisi de la situació econòmica agrària es realitza a través de l'estudi dels Comptes Econòmics de l'Agricultura (CEA). En aquest apartat s'analitza la formació de la renda agrària de l'any 2021, tant per a la Comunitat Valenciana com per a Espanya i la Unió Europea, a través de les CEA. La seua elaboració és a càrrec, respectivament, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) i de l'Oficina Europea d'Estadística (Eurostat).

El marc específic el constitueix el Reglament 138/2004 del Parlament Europeu i del Consell de 5 de desembre de 2003 sobre Comptes Econòmics de l'Agricultura de la Comunitat, dins del marc general del Reglament 549/2013 del Parlament Europeu i del Consell de 21 de maig de 2013 que defineix el Sistema Integrat Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC-2010); tots dos d'aplicació directa a Espanya.

1.1 Unió Europea

Encara que el Regne Unit va eixir de la Unió Europea el 31 de gener de 2020, per a poder comparar les dades de 2021 amb les de 2020, l'anàlisi de les CEA s'ha realitzat amb l'actual UE-27.

Així, segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura publicades per Eurostat, la renda agrària de la Unió Europea (UE-27) l'any 2021 va arribar als 170.303 milions d'euros, la qual cosa va suposar un increment de 8.387 milions d'euros respecte al any 2020 (+5,2%), com es reflecteix en el quadre 12.1.

El creixement de la renda agrària es va deure fonamentalment a l'augment de la producció de la branca agrària en 34.718 milions d'euros (+8,4%) i, en molt menor mesura, a l'ascens de les subvencions d'explotació en 944 milions d'euros (+1,9%), ja que es van incrementar els consums intermedis en 22.888 milions d'euros (+9,7%) com, en menor grau, les amortitzacions en 4.115 milions d'euros (+6,7%) i els altres impostos en 271 milions d'euros (+5,8%)

L'elevació de la producció de la branca agrària va ser conseqüència del creixement tant del valor de la producció vegetal com del de la producció animal.

Així, el valor de la producció vegetal va augmentar en 27.845 milions d'euros (+12,6%) a causa del ascens del valor de tots els grups, excepte el del vi i most i la creïlla que van descendir en 1.350 milions d'euros i 194 milions d'euros, respectivament. Entre els increments en valor, destaquen els cereals (+16.738 milions d'euros), seguits a distància per les plantes industrials (+5.580 milions d'euros) i el grup de les hortalisses, plantes i flors (+4.143 milions d'euros). Aquests tres grups van representar el 60,6 per cent del valor de la producció vegetal.

El creixement del valor de la producció animal, xifrada en 4.637 milions d'euros (+2,9%), va ser conseqüència del ascens del valor de totes les espècies ramaderes, menys el porcí (-2.835 milions d'euros) i del valor de tots els productes animals, a excepció del grup d'uns altres (-349 milions d'euros). Cal destacar l'increment del valor de la llet (+3.525 milions d'euros) i del boví (+2.212 milions d'euros). Aquests dos grups van representar el 53,7 per cent del valor de la producció animal.

D'altra banda, els consums intermedis es van elevar en 22.888 milions d'euros a causa del creixement del valor de tots els inputs, entre els quals destaquen els pinsos (+10.297 milions d'euros), l'energia i lubricants (+4.346 milions d'euros) i els fertilitzants i esmenes (+4.044 milions d'euros). Aquests tres grups van representar el 57,5 per cent del valor del total dels consums intermedis.

Respecte a l'estructura de la producció de béns l'any 2021, la producció vegetal va suposar el 60,4 per cent i la producció animal el 39,6 per cent. Dins de la producció animal, el 57,5 per cent va correspondre a la ramaderia i el 42,5 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.1 i 12.2 apareix la distribució percentual dels productes que major valor aporten en

la producció vegetal i en la producció animal.

Els cereals i el grup d'hortalisses, plantes i flors van representar el 50,6 per cent de la producció vegetal de la Unió Europea. Respecte a la producció animal el 88,1 per cent del valor va correspondre a la llet, el porcí, el boví i els ocells.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que es detalla en el gràfic 12.3, va destacar el valor dels pinsos (38,7%) i, en menor mesura, el de l'energia i lubricants (11,3%).

1.2 Espanya

En el quadre 12.2 es mostren els Comptes Econòmics de l'Agricultura a Espanya dels anys 2020 i 2021. Segons la informació facilitada pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (DT.PA) , la renda agrària va augmentar 1.927 milions d'euros en 2021, situant-se en 29.492 milions d'euros.

En 2021, Espanya va ser el segon país amb la renda agrària més alta de la Unió Europea, precedit per França i per davant d'Itàlia. La renda agrària d'aquests tres països va representar el 51,7 per cent de la renda agrària de la Unió Europea. L'increment de la renda agrària de França (+15,7%) va ser més del doble del d'Espanya (+7,0%) i del d'Itàlia (+6,9%).

El creixement de la renda agrària a Espanya es va deure, fonamentalment, al fet que el ascens de la producció de la branca agrària en 5.315 milions d'euros (+10,3%) va ser superior a l'elevació dels costos intermedis en 3.187 milions d'euros (+13,3%) i a l'alça les amortitzacions en 185 milions d'euros (+3,3%).

L'increment de la producció de la branca agrària es va deure tant a l'augment del valor de la producció vegetal (+4.515 milions d'euros) com, més atenuat, al de la producció animal (+746 milions d'euros).

Tots els grups de la producció vegetal van elevar el seu valor a excepció dels farratges (-139 milions d'euros). Destaca l'augment del valor dels cereals en 1.362 milions d'euros i de l'oli d'oliva en 1.146 milions d'euros, seguits del grup de les fruites (+982 milions d'euros) i del grup de les hortalisses, plantes i flors (+712 milions d'euros). S'ha de tindre en compte el caràcter anyívol de l'olivera i que la campanya oleícola que es comptabilitza en els Comptes Econòmics de l'Agricultura de 2021 és la de l'any anterior, campanya 2020-2021.

En relació amb la producció animal, la reducció del porcí (-190 milions d'euros) es va compensar amb els augments dels altres components de la producció animal, entre els quals destaca el creixement en 577 milions d'euros en el porcí i, en menor mesura l'ascens en 165 milions d'euros en la llet i en 129 milions d'euros en l'oví i caprí.

D'altra banda, els consums intermedis es van incrementar en 3.187 milions d'euros (+13,3%) a causa de l'alça en valor de tots els inputs, entre el quals destaquen especialment els pinsos (+1.769 milions d'euros), seguits a distància per l'elevació del valor de l'energia i lubricants (+631 milions d'euro) i els fertilitzants i esmenes (+452 milions d'euros). Aquests tres grups van representar el 69,5 per cent del valor del total dels consums intermedis.

Espanya va representar l'any 2021 el 17,3 per cent de la renda agrària de la Unió Europea, el 14,1 per cent de la producció vegetal, el 12,6 per cent de la producció animal, el 10,5 per cent dels consums intermedis i l'11,3 per cent de les subvencions no lligades a la producció.

Respecte al detall de productes, el valor de l'oliva d'Espanya va suposar el 71,7 per cent de la Unió Europea, el dels cítrics el 56,6 per cent, el de les plantacions el 50,4 per cent i el de l'oli d'oliva el 49,7 per cent.

Segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura d'Espanya de 2021, la producció vegetal va representar el 63,1 per cent de la producció de béns i la producció animal el 36,9 per cent. Dins de la producció animal, el 76,8 per cent va correspondre a la ramaderia i el 23,2 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.4 i 12.5 apareix la distribució percentual dels productes més significatius tant en la producció vegetal com en la producció animal.

Les hortalisses i plantes i flors (hortalisses, flors, plantes ornamentals, plançons de viver i plantacions), les fruites (cítrics, fruites fresques, fruites tropicals, raïm i olives) i els cereals van suposar el 78,0 per cent de la producció vegetal d'Espanya. Respecte a la producció animal el 86,1 per cent del valor va correspondre al porcí, el boví, la llet i els ocells, de manera anàloga a la Unió Europea.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que s'indica en el gràfic 12.6, es pot apreciar que el principal cost va ser el dels pinsos (52,6%), seguit, a distància, del de l'energia i lubricants (8,8%) i els fertilitzants i esmenes (8,2%).

1.3 Comunitat Valenciana

La Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Emergència Climàtica i Transició Ecològica va realitzar el càlcul dels Comptes Econòmics de l'Agricultura en la Comunitat Valenciana definitives de l'any 2020 i l'avanç de 2021, d'acord amb la metodologia SEC-2010. Aquests comptes, recollits en el quadre 12.3, reflecteixen que la renda agrària va aconseguir els 1.736 milions d'euros l'any 2021 i va representar un descens del 9,2 per cent respecte a l'any anterior.

La reducció de la renda agrària (-176.667 milers d'euros) es va deure, fonamentalment, a l'increment dels consums intermedis (+190.865 milers d'euros), que no va ser compensat amb el lleu creixement de la producció de la branca agrària (+10.022 milers d'euros) i del grup d'altres subvencions (+10.312 milers d'euros).

L'augment del valor de la producció de la branca agrària va ser motivat per l'ascens de la producció vegetal (+29.908 milers d'euros) ja que la producció animal va descendir (-21.463 milers d'euros)

En el gràfic 12.7 es mostra la distribució de la producció de béns a la Comunitat Valenciana de l'any 2021, comparada amb la de l'any 2020. La major variació en valor es va produir en els cítrics (-151.147 milers d'euros) i en les flors, plantes ornamentals i plantes de viver (+94.883 milers d'euros), seguides a distància pel porcí (-35.388 milers d'euros), les hortalisses (+28.475 milers d'euros) i les plantacions (+21.545 milers d'euros).

En els cítrics, el descens del valor (-12,1%) va ser provocat per la reducció tant del preu (-6,1%) com de la quantitat (-6,4%) i en el cas de les flors, plantes ornamentals i plantes de viver, l'increment del valor (+38,3%) es va deure a l'augment de la quantitat (+3,9%) i sobretot del preu (+33,1%).

La reducció del valor de la producció animal (-2,9%) va ser el resultat de la minoració de la quantitat (-5,9%), com indica l'índex de Laspeyres, que no va ser totalment contrarestat, per l'increment dels preus (+3,2%), segons l'índex de Paasche.

La Comunitat Valenciana va representar l'any 2021 el 5,9 per cent de la renda agrària d'Espanya, el 8,0 per cent de la producció vegetal, el 3,5 per cent de la producció animal, el 6,0 per cent dels consums intermedis i el 4,0 per cent de les subvencions no lligades a la producció.

Respecte al detall de productes, la Comunitat Valenciana va suposar el 43,0 per cent del valor dels cítrics d'Espanya, el 24,5 per cent de la flors, plantes ornamentals i plançons de viver, el 17,4 per cent del valor de l'arròs i el 13,8 per cent del valor de les plantacions. A nivell europeu, la Comunitat Valenciana va representar el 24,3 per cent del valor dels cítrics de la Unió Europea, el 6,9 per cent de les plantacions i el 5,9 per cent de l'arròs.

L'estructura productiva de la Comunitat Valenciana té un marcat caràcter vegetal, molt superior a la d'Espanya i la Unió Europea. Així, segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura de la Comunitat Valenciana de 2021, la producció vegetal va suposar el 79,6 per cent de la producció de béns i, la producció animal, el 20,4 per cent. Dins aquesta última, el 79,2 per cent va correspondre a la ramaderia i el 20,8 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.8 i 12.9 es mostra la distribució percentual dels productes més importants, tant en la producció vegetal com en la producció animal, a la Comunitat Valenciana.

Els cítrics, les hortalisses, les fruites (fruites fresques, fruites tropicals, raïm i olives), les flors, plantes ornamentals i plançons de viver i les plantacions van representar el 90,6 per cent de la producció vegetal. Respecte a la producció animal el 79,4 per cent del valor va correspondre al porcí, als ocells i als ous.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que es detalla en el gràfic 12.10, va destacar el valor dels consums de pinsos (31,7%), seguits pels altres béns i serveis (23,0%), els fertilitzants i esmenes (10,7%), els productes fitosanitaris (10,4%) i l'energia i lubricants (10,1%).

Assenyalar que, malgrat la menor importància de la producció animal, respecte a la producció vegetal, els pinsos van ser, com s'ha indicat, la principal partida en els consums intermedis (31,7%) al igual que va succeir, encara que en major mesura, a Espanya (52,6%) i a la Unió Europea (38,7%). Els fertilitzants i esmenes, les llavors i plantes i els productes fitosanitaris van suposar el 24,3% dels consums intermedis de la Comunitat Valenciana, situant-se en nivells superiors als registrats a Espanya (17,6%) i a la Unió Europea (17,2%) a causa, principalment, de l'especialització de la Comunitat Valenciana en l'agricultura més intensiva.

Com a resum, la renda agrària l'any 2021, respecte a 2020, es va reduir un 9,2 per cent a la Comunitat Valenciana, mentre que va créixer un 7,0 per cent a Espanya i un 5,2 per cent a la Unió Europea. En els tres casos, el any 2021 es va caracteritzar per un augment dels consums intermedis respecte a 2020, així, el cost dels inputs es va elevar el 13,2 per cent a la Comunitat Valenciana, el 13,3 per cent a Espanya i el 9,7 per cent a la Unió Europea. En el cas de la Comunitat Valenciana, aquest increment no es va compensar amb l'ascens de la producció de la branca agrària (+0,3%), la qual cosa sí que va succeir a l'Espanya (+10,3%) i a la Unió Europea (+8,4%)

Tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya i a la Unió Europea el pes del valor de la producció vegetal va ser major al de la producció animal. Si bé, els percentatges de la producció vegetal sobre la producció de béns va ser superior a la Comunitat Valenciana (79,6%) que a Espanya (63,1%) i a la Unió Europea (60,4%).